

den ledes af, og erklærer, hvad den ønsker at se oprettet i Sydafrika i stedet for apartheid.

Det kunne under disse omstændigheder måske være nyttigt, om forsamlingen i en højtidelig erklæring gav udtryk for sit ønske om efter ophævelsen af apartheid i Sydafrika at se oprettet et sandt demokratisk, multiracialt samfund med lige rettigheder, friheder og privilegier for alle uanset race, hudfarve, tro, køn, opdragelse, ejendomsforhold, o. s. v. Forsamlingen bør opfordre alle grupper og enkeltpersoner i Sydafrika til at genvinde tilliden til, at der i et sådant samfund vil være en lykkelig og fremgangsrig fremtid for enhver, uanset hudfarve, som er parat til at acceptere denne nye livsform.

Erklæringer om hensigter vil næppe være tilstrækkelige til at overbevise det hvide mindretal i Sydafrika om, at ophævelsen af apartheid ikke vil betyde ophøret af dets eksistens og således tilvejebringe den ændrede opfattelse, som er nødvendig, dersom en fredelig udvikling skal sikres. Dertil vil det være nødvendigt ikke alene at proklamere idealer, men også at yde visse garantier for, at disse idealer vil blive respekteret og navnlig at yde garantier til imødegåelse af den frygt, hvormed den hvide befolkning ser på enhver ændring i det nuværende system.

De Forenede Nationer kan ikke, dersom de opfordres dertil, vige tilbage fra sit ansvar i en sådan situation. Yderligere må den mulighed ses i øjnene, at alle de problemer, der knytter sig til en gennemgribende ændring i indstilling, i politik og i samfundsopbygning, vil være alt for store til at kunne løses af den sydafrikanske befolkning alene. De Forenede Nationer må da eventuelt bistå den sydafrikanske befolkning med skabelsen af det nye samfund, som skal efterfølge apartheid.

Med forsamlingens stemme bør De Forenede Nationer derfor erklære sig parat til om nødvendigt i en overgangsperiode at bistå med opretholdelsen af lov og orden og beskyttelsen af menneskeliv og borgerlige rettigheder for alle indbyggere såvel som med grundlæggelsen af det nye samfund.

Det er næppe muligt i enkeltheder at forudsige, hvilken retning udviklingen i

sidste instans vil tage i Sydafrika, og nøjagtig hvilken rolle De Forenede Nationer vil komme til at spille i denne forbindelse. Det forekommer imidlertid i høj grad ønskeligt, at De Forenede Nationer nu går i gang med at undersøge de alternative muligheder og udviklingsfaser i Sydafrika og at planlægge FN's rolle i dem. Efter vor opfattelse ville en planlægningsgruppe af eksperter nedsat af generalsekretæren være bedst egnet til dette formål. Gruppen bør aflægge rapport til generalsekretæren, som på sin side vil stille standpunktsberetninger til rådighed for medlemslandene. Det er efter vor mening på høje tid, at undersøgelser og forberedelser af denne art iværksættes. Ellers vil vi måske en dag blive overrumplede og have grund til at beklage det.

III.

Min delegation har ikke til hensigt på nuværende tidspunkt at gå videre og fremlægge et resolutionsudkast efter de anførte retningslinjer. Vi har forsøgt at søge efter mere lovende veje for vor organisations indsats end den noget sterile linje, som er fulgt igennem mange år, og som har givet sig udslag i resolutioner i mere og mere fordømmende sprog, men som dog stort set er forblevet resultatløse. Vi har forsøgt at foreslå visse retningslinjer, efter hvilke vort arbejde her i udvalget og i forsamlingen med nytte kunne videreføres, og jeg vil gerne sluttelig opsummere:

1. Generalforsamlingen bør indtrængende opfordre sikkerhedsrådet til efter modtagelse af generalsekretærens beretning at overveje skridt, der er egnede til at øve indflydelse på den sydafrikanske regerings holdning, og som kan opnå en sådan støtte fra medlemslandene, at de kan blive effektive. Forsamlingen bør endvidere udtrykke tillid til, at medlemslandene vil efterkomme sikkerhedsrådets anbefalinger på dette område.

2. Samtidig bør forsamlingen i en højtidelig erklæring udtrykke ønsket om, at der efter afskaffelsen af apartheid skabes et sandt demokratisk, multiracialt samfund i Sydafrika med lige rettigheder for alle. Forsamlingen bør opfordre alle grupper og indbyggere i Sydafrika til at nære tillid til deres fremtid i et sådant samfund.